WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 16 października 2017 r.

ZP-KNPS.431.4.17.2017.GZ

Pan
Andrzej Pyrz
Wójt
Gminy Chojnów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 1 i 2 sierpnia 2017 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), zwanej dalej „ustawą", zespół kontrolerów: Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki - oraz Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził kontrolę kompleksową Urzędu Gminy Chojnów. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2017 r. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 sierpnia 2016 r. do 1 sierpnia 2017 r. funkcję Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie pełniła Pani Lilia Walasek, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań objętych kontrolą odpowiedzialny był Pan Andrzej Pyrz - Wójt Gminy Chojnów.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chojnowie – Panią Irenę Malinowską zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym przez Wójta Gminy Chojnów, bez wnoszenia zastrzeżeń, który

przesłano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 6 października 2017 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jedn. tekst Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Chojnów na lata 2016 – 2022 przyjęta została uchwałą nr XVII.99.2015 Rady Gminy Chojnów z dnia 18 grudnia 2015 r.
Dokonując analizy wyżej wymienionej Strategii stwierdzono, że problem przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Chojnów został pominięty.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Chojnów na lata 2013 – 2021 został przyjęty uchwałą nr XXXV.227.2013 Rady Gminy Chojnów w dniu 25 kwietnia 2013 r. Monitorowanie realizacji zadań wskazanych w Programie miało odbywać się w oparciu o sprawozdawczość, na koniec każdego roku. Z informacji powziętych od Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (zwanego w dalszej treści Zespołem lub ZI) wynika, że od 2013 r. nie sporządzono żadnego sprawozdania z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Mając na uwadze powyższe, niemożliwe jest ustalenie czy Zespół w okresie od 2013 r. do 2017 r. zrealizował, którekolwiek z zadań wskazanych w Programie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Gminie Chojnów osoby dotknięte przemocą miały dostęp do poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego. Jak wynika z oświadczenia złożonego przez Przewodniczącą Zespołu, Gminna Komisja Rozwiazywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich kompetencji utworzyła w Gminie Chojnów Punkt Konsultacyjny, Punkt Terapii dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Świetlicę Profilaktyczno - Terapeutyczną w Budziwojowie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie gmina powinna zapewnić miejsce w ośrodku wsparcia. Na podstawie oświadczenia złożonego przez Przewodniczącą ZI ustalono, że w gminie Chojnów osobom dotkniętym przemocą udzielana była pomoc w formie schronienia w placówkach zapewniających całodobową opiekę

tj. w Domu dla Samotnych Matek z Dziećmi w Głogowie przy ul. Folwarcznej 50 w Głogowie, w Domu dla Samotnych Matek z Dziećmi przy ul. Mickiewicza 38 w Ścinawie oraz Schronisku dla Samotnych Mężczyzn w Żukowicach, Bolesławcu, Leśnej i Wałbrzychu.

Na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy, Rada Gminy Chojnów uchwałą nr XIV/89/2011 z dnia 28 października 2011 r. określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, która została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 listopada 2011 r. Nr 239, poz. 4187.

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy, podstawą do powołania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3 lub 5 ustawy. Ustalono, że Wójt Gminy Chojnów w dniu 21 grudnia 2011 r. zawarł tylko dwa porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym - z Komendantem Komisariatu Policji w Chojnowie oraz Dyrektorem Przychodni Rejonowej w Chojnowie. Mając na uwadze powyższe, Wójt Gminy Chojnów nie podpisał porozumień z przedstawicielami podmiotów jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty oraz organizacji pozarządowej.

Na podstawie Zarządzenia Nr 0050.57.2016 Wójta Gminy Chojnów z dnia 15 czerwca 2016 r. został powołany Zespól Interdyscyplinarny. W jego składzie było 9 osób - przedstawiciele podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 pkt 1, 2, 3, 4, 5 ustawy. W składzie ZI zabrakło przedstawiciela organizacji pozarządowej i kuratora sądowego.

Odnosząc się do art. 9a ust. 7 ustawy, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego powinny odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W przypadku Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Chojnowie posiedzenia odbywały się zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami prawa tj. co trzy miesiące.

Dokonując analizy przedstawionych podczas kontroli protokołów z posiedzeń ZI ustalono, że na spotkaniach omawiane były przede wszystkim sprawy dotyczące indywidualnych przypadków. Nie udokumentowano realizacji przez Zespół działań określonych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Chojnów na lata 2013 – 2021 oraz zadań wynikających z art. 9b ust. 2 ustawy.

Wszystkie osoby powołane do Zespołu Interdyscyplinarnego złożyły oświadczenia o zachowaniu poufności danych pozyskanych w trakcie realizacji zadań związanych

z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczeń była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy i zostały one złożone organowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy.

W oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji (10 przypadków) oraz wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącego ZI stwierdzono, że procedury „Niebieskie Karty" zwane dalej „NK" we wszystkich przypadkach zostały wszczęte przez przedstawicieli podmiotów do tego uprawnionych. W dwóch przypadkach termin przekazania „NK-A" przez Policję do Przewodniczącego został zdecydowanie przekroczony (12 i 16 dni), co jest niezgodne z zapisem § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta". Po otrzymaniu formularza „NK - A" Przewodniczący powinien w terminie nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania przekazać go członkom Zespołu lub grupy roboczej. W przypadku ZI w Chojnowie brak jest informacji o sposobie powoływania grup roboczych. W sześciu z badanych dziesięciu procedur, nie ma również informacji czy w/w termin został zachowany. Jednocześnie ustalono, że indywidualne plany pomocy wypełniane były tylko w części V formularza „NK-C" i nie zawierały propozycji działań pomocowych, również sytuacja rodzin była sporadycznie monitorowana i dokumentowana.

Zakończenie procedury odbywało się niezgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta". Stwierdzono brak protokołów zawierających dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura, opisu podjętych działań w ramach procedur oraz daty rozpoczęcia i zakończenia procedury. W przypadku trzech procedur prawidłowo o zakończeniu powiadamiano podmioty w niej uczestniczące.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawił zaświadczenie z dnia 13 lutego 2015 r. o wpisaniu zbioru danych osobowych o nazwie „Zespół Interdyscyplinarny", do rejestru prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej w Urzędzie Gminy Chojnów stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie sporządzano rocznych sprawozdań z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Chojnów na lata 2013 – 2021.
2. Zespół nie realizował zadań wskazanych w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy.

3. Wójt Gminy Chojnów nie zawarł porozumienia z przedstawicielami: jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty oraz organizacji pozarządowej.
4. W powołanym Zespole Interdyscyplinarnym brak było przedstawiciela organizacji pozarządowej.
5. Brak informacji o sposobie i terminie przekazywania formularza „NK-A" przez Przewodniczącego ZI członkom grupy roboczej.
6. Grupy robocze nie opracowywały indywidualnych planów pomocy zawierających propozycje działań pomocowych dla osób, co których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz ich rodzin.
7. Grupy robocze nie prowadziły monitoringu i nie dokumentowały działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
8. Zakończenie procedury odbywało się niezgodnie z § 18 ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta".

Wobec powyższego, wydaje się następujące zalecenia.

1. Sporządzać, zgodnie z zapisem zawartym w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Chojnów na lata 2013 – 2021. sprawozdania z jego realizacji.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. 2015, poz.1390).

Termin realizacji: po zakończeniu każdego roku.

2. Realizować przez Zespół zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Podstawa prawna: art. 9b. ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. 2015, poz.1390).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Podpisać porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielami podmiotów wskazanych w ustawie.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. 2015, poz.1390).

Termin realizacji: niezwłocznie.

4. Powołać na członka Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. 2015, poz.1390).

Termin realizacji: 15 listopada 2017 r.

5. Uregulować kwestię dotyczącą sposobu przekazywania przez Przewodniczącego ZI grupom roboczym formularza „Niebieska Karta- A", z zachowaniem terminu 3 dni, wskazanego w rozporządzeniu.

Podstawa prawna: § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

6. W każdym przypadku w ramach realizowanej procedury „Niebieskie Karty" opracowywać indywidualny plan pomocy zawierający propozycje działań pomocowych.

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"(Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Prowadzić monitoring i dokumentować działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 3 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. 2015, poz.1390).

Termin realizacji: na bieżąco.

8. Protokół z zakończenia procedury sporządzać z uwzględnieniem daty rozpoczęcia i zakończenia, danych dotyczących osób oraz opisu działań podjętych przez grupę roboczą.

Podstawa prawna: § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"(Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do **30 listopada 2017 r.** proszę o przekazanie Wojewodzie pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz uwag wydanych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zdrak
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Dyrektor GOPS w Chojnowie.
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Ewa Jeniec